

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 6 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesecna naročnina 11.— fr.
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Krajevine Italije in inosemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO
Računi pri poštno čekovnem zavodu: Ljubljana številka 10-381
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Altne pozicije nemice conquistate in Tunisia

Il nemico ha perduto decine di carri armati e numerosi prigionieri — Un piroscafo affondato, altri due silurati

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 23 febbraio il seguente bollettino n. 1002:
In Tunisia le forze dell'Asse hanno conquistato nel settore centrale altre posizioni. Alcune decine di carri armati risultano distrutte, sono stati presi numerosi prigionieri.
L'aviazione italo-germanica ha intensamente agito sulle retrovie avversarie ed abbattuto in combattimento tre aerei, un altro apparecchio è stato distrutto dalle artiglierie contro-aeree.
Dalle operazioni degli ultimi due giorni tre nostri velivoli non hanno fatto ritorno. Su varie località della Sicilia, della Calabria e del salernitano aerei nemici hanno ieri sganciato bombe, un treno

ospedale tra Gabella e Atrongo (Catanzaro) ed altri convogli ferroviari e stazioni sono stati puri mitragliati; segnalati complessivamente un morto e undici feriti, danni non rilevanti.

Dal tiro delle batterie della difesa venivano abbattuti quattro velivoli tre su Trapani, uno caduto nei pressi di Villa Naxos, uno presso Levanzo ed uno a levante di Favignana; uno a Catanzaro Marina, inabissato in mare in vicinanza della costa.

Questa notte nostri aerosiluranti hanno attaccato un convoglio nemico, a nord della costa algerina, affondando un piroscafo e colpendo con siluri altri due mercantili.

V Tunisu zavzete nadaljnje sovražne postojanke

Sovražnik je izgubil več deset tankov in številne ujetnike — En parnik potopljen, dva nadaljnja torpedirana

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 22. februarja naslednje 1003. vojno poročilo:

V Tunisu so sile Osi v srednjem odseku zasedle nadaljnje postojanke. Nekaj deset tankov je bilo uničenih, zajeti pa številni ujetniki.

Italijansko-nemško letalstvo je živahno delovalo nad sovražnim zaledjem in sestrelilo v spopadih 3 letala, dočim je četrti letalo uničilo protiletalsko topništvo.

Z operacij zadnjih dveh dni se niso vrnila 3 naša letala.

Na razne kraje Sicilije, Kalabrije in področje pri Salernu so sovražna letala večkrat metala bombe, medtem ko so obstreljevala s strojnimi točkami letala med Gabella in Atrongo (Catanzaro) in druge železniške konvoje in postaje; ugotovili so 1 smrtno žrtev in 11 ranjenih, materialna škoda pa ni prevelika.

Obrambne baterije so sestrelile 4 letala, izmed teh 3 nad Trapanijem in eno pallo na zemljo v bližini Villa Naxos, eno v bližini Levanza in eno vzhodno od Favignana; četrto letalo se je v bližini obale pri Catanzaru Marina spustilo na morje.

Smoči so naša torpedna letala napadla sovražni konvoj severno od alžirske obale in potopila 1 parnik ter s torpedom zanesljivo zadela dva trgovska parnika.

Iz nemškega vojnega poročila

Nemško vojno poročilo pravi o bojih v Severni Afriki in v Sredozemlju:

V Tunisu so se napadi nadaljevali in je bil vzhodno od Tebeše uničujoče razbu veliki del neke angleške oklopne divizije. Strmoglavna letala so razbijala oklopna vozila in sovražnikove izhodne postojanke.

Nočni napad na Tobruk je povzročil v pristanišču in mestu veliko razdejano.

Letalski general Pezzi padel za Domovino

Rim, 22. febr. s. Brigadni general letalstva Enrico Pezzi, poveljnik italijanskega letalstva, ki operira na ruski fronti, se z vojne akcije ni vrnil na oporišče.

Letalski brigadni general Enrico Pezzi je bil rojen leta 1897 v Colle Vecchio Rieti. S 17. leti je vstopil v rimski vojaški kolegij ter je postal po treh letih topniški podporočnik. V tem času se je udeležil vojne 1915-18. Po vojni je obiskoval v činu poročnika tečaj za letalsko opazovanje. Kot opazovalec je bil potem poslan v Tripolitanijo, kjer se je posebno izkazal v

akcijah proti upornikom. Zaradi svojega abnega zadržanja je bil štirikrat povaljen in vodil konvoj v vojni križem in s srebrno kolajno za vojaško hrabrost. Ko je bila podeljena z odlično motivacijo, nato je služil pri Kr. letalstvu in je postal leta 1926 kapitan. Tega leta je dovršil tu-pletski tečaj, nakar je bil imenovan za vojaškega pilota. Služil je pri lovskih oddelkih in izvidniških oddelkih in si pridobil številne visoke pohvale.

Leta 1936 je bil kot podpolkovnik poslan v Tripolitanijo, kjer se je osredotočil na akcije proti upornikom. Zaradi svojega hrabrega zadržanja je bil štirikrat povaljen in vodil konvoj v vojni križem in s srebrno kolajno za vojaško hrabrost, ki mu je bila podeljena z odlično motivacijo. Nato je služil pri Kr. letalstvu in je postal leta 1926 kapitan. Tega leta je dovršil tudi pilotski tečaj, nakar je bil imenovan za vojaškega pilota. Služil je pri lovskih oddelkih in izvidniških oddelkih in si pridobil številne visoke pohvale.

Leta 1936 je bil kot podpolkovnik poslan v Italijansko Vzhodno Afriko, kjer si je pridobil drugo srebrno kolajno za vojaško hrabrost. Ko se je vrnil v domovino, je prevzel poveljstvo nekega odreda letalskih opazovalcev, leta 1938 pa je napredoval v polkovnika zaradi vojnih zaslug. V Španijo je odšel kot vojni prostovoljec in je vodil svoje oddelke v težkih akcijah ter je bil odlikovan s tretjo kolajno za vojaško hrabrost. V prvi fazi sedanje vojne se je kot poveljnik nekega bojnega odreda nad Sredozemljem zopet izkazal v borbi ter je bil ponovno odlikovan za vojaško hrabrost.

V februarju 1942 je Pezzi napredoval v generala in je bil poslan kot poveljnik italijanskih letalskih oddelkov v Rusijo. Boril se je proti boljševikom z najhujšimi vero in nadaljeval borbo, katero je pričel s prvimi italijanskimi skvadristi. Odlikovan je bil z viteškim križem vojaškega Savojskega reda, z nemškim železnim križem prvega razreda in z redom velikega oficirja rumunske krone.

Anglosasi opravičujejo svoje poraze v Tunisu

Stokholm, 22. febr. s. Iz Londona poročajo: Londonski tisk omenja nove poraze ameriških sil v Tunisu ter poudarja, da je ta neuspeh težak. Vojaški strokovnjaki pri listu »Evening Standard« piše, da se je zavezniško poveljstvo zmotilo v svojih računih, ker ni pričakovalo, da bo mogla Os zbrati v Tunisu tolikšno količino tankov.

Besede generala Galbatijsa se navzdol po zdravili z navdušenim vzkičani. Duceju i petjem bojnih in revolucionarnih pesmi. Ko je generalnega štaba milice odredil, da se odzdravi Kraju in Duceju se je podal v Invalidski dom, kjer je mel poročilo oficirjem 21. pasu Črnih srajc.

Inspektorica PNF v milanski okolici

Milan, 23. febr. s. Nadzornica PNF Gozzi se je podala ob spremstvu voditeljice ženskih fašistov v nekatere kraje okrog Milana, kjer je obiskala ranjene žrtve zadnjega sovražnega napada. Nadzornica je ranjenice tolažila, nakar je obiskala tudi podjetniške menze in GILove obednice, ki nudijo ponesrečencem skrbno pomoč.

Nevtralnost Turčije

Ankara, 22. febr. s. V govoru, ki ga je imel v Ljudskem domu, je ministrica predsednik Saradzoplu zatrdila, da je turška zunanja politika prijateljska in pravična do vseh držav. Navedla je, da je izjavila, da vlada ni prevzela nobenih tajnih obvez in tega tudi ni mogla storiti, ker tega ni nihče od nje zahteval.

UDARCI SOVRAŽNEMU BRODOVJU

Nemške podmornice so smet potopile 15 sovražnih prevoznih ladij s 103.000 tonami, 4 jadrnice in 3 vojne ladje

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. febr. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje izredno poročilo:
Kljub najhujšim viharjem in nepredvidnemu vremenu so nemške podmornice nadaljevale borbo proti sovražnemu ladjevju in potopile na Atlantiku in pred severno-atlantičnimi sredozemskimi pristanišči v močno zavarovanih konvojih 15 ladij s skupno 103.000 br. reg. tonami.

Razen tega so potopile še eno korveto, čoln v spremstvu konvoja, stražni čoln in 4 prevozne jadrnice. Nadaljnja tovarna ladja je bila torpedirana.

Berlin, 22. febr. s. Glede potopitve 15 sovražnih ladij ter ene korvete, ene spremilne ladje, ene stražne ladje ter štirih prevoznih jadrnic, o kateri poročila današnje izredno poročilo nemških oboroženih sil, se doznajajo iz prišlečnega vira naslednje podrobnosti:

Slabo vreme, ki je trajalo že v decembru lani in v let šnjem januarju, se ni spremenilo na Atlantskem Oceanu v tem mesecu, ter je zaradi tega udeleževanje nemških podmornic na morju zelo težavno. Nevhite na morju so ovirale akcije nemških podmorniških enot. Vidljivost je skrajno slaba. Te težave se kažejo tudi v potoku sovražne trgovske plošbe, ki se je zaradi tega znatno zmanjšala.

Tem bolj pomembni so zaradi tega uspehi nemških podmornic, ki potapljačo številne ladje in konvojev katerim so za spremstvo dodeljene jadrnice, rušilci, korvete in delci letalstva. Tudi Angleži so ugotovili,

Nemški protinapadi na vzhodnih bojiščih

Sovjetske čete so utrpeli hude človeške in materialne izgube — Razbit sovražni oddelki med Donom in Dnjeпром

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. febr. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Sovražne napade proti severni fronti kubanskega mostišča so nemške in rumunske čete razbile. Sovražnik je bil v protinapadu vržen z velikimi krvavinami izgubami nazaj.

Na področju Donca in severozapadno od njega so skušale sovjetske čete po več številnih krajevnih napadov na več točkah razbiti z zrušenimi in čim več obrambno fronte. V težkih bojih s. bile z izgubami odbite.

Sovražni oddelki ki so z obsejnim obkoljevali na marevrom hotel med Donom in Dnjeprom preskakat zvezo z našo fronto ob Doncu, so nemške vojske in čete SS napadle za hrbtom in ob hrbtu ter razbile. V tem odseku so skupine bojnih letal in letal za bližnje polot izločile iz borbe 25 sovražnih oklopnih vozil, uničile več težkih topov in mnogo orodja. Sovražnik je imel tukaj poseben težke krvave izgube.

Na področju zapadno in severozapadno od Harkova je sovražnik tudi večkrat brezuspešno napadel naše postojanke.

Močni sovražni napadi južno in severovzhodno od Orla so bili v težkih bojih v velikem snežnem metu odbiti. Nemška bojna skupina je v protinapadu uničila glavno neke sovjetske snučarske brigade.

Na severnem delu vzhodne fronte so bili večkrat samo boji krajevnega pomena. Pri našem napadnem podjetju je izgubil sovražnik razen mnogo mrtvih več sto ujetnikov. 12 oklopnih vozil in mnogo orodja. Letalstvo je izkoristilo zlobojstvo vremena in je z velikimi silami posegle v boje na kopnem. Na severni fronti so večkrat lovila letala sestrelila 31 sovjetskih letal. Pogrebamo dve lastni letali.

Pristaniško področje Murmanska in vzhodno razklatine postaje murmanske železnice so bile zopet bombardirane z dobrim uspehom.

Britanska letala so v pr. tedni noči metala rušilne in požarne bombe na nekaj krajov severozapadnega nemškega obalnega ozemlja.

Znatno oslabiljenje sovražne ofenzivnosti

Berlin 22. febr. s. Za vojaški položaj na vzhodni fronti je bilo znatno v zadnjih 24 urah znatno oslabiljenje sovražnega ofenzivnega delovanja. Področje, kjer so bile srčne in posebno krvave borbe je odsek južno in severno od Orla. Tu je sovražnik v zadnjih tednih zokubil nad 3000 padlih in ujetih kov. 15 tankov ter znatno število topov in avtomatnega orožja. Napadi so sledili protinapadom, v katerih so bili rešeni povsod odbiti. Zaten delež pri teh borbah so imele skupine razvalcev, ki uničujejo sovražna ofenzivna sredstva. Posebno pomembna je bila akcija razvalcev s katero je bilo uničenih 11 baterij metačev plamenov ki so bile nameščene v sprednjih postojankah in z električnimi žicami zvezane s poveljništvom ki je lahko vodilo posamezne baterije. Pomembnejše borbe so bile tudi v odseku kubanskega mostišča in severno od njega. Tu so se poleg nemških napadnih skupin v uspešno protinapadu posebno izkazale rumunske čete. Med temi borbami v dežju in snegu so bili večkrat izgubljeni več sto mož med njimi poveljniki 78 sovjetske tope in div. z. Uničenih je bilo tudi mnogo topov in strojev. Berl'n, 22. febr. s. Glede vojaškega položaja na vzhodni fronti, poudarjajo v tu-

da je sistem konvojev glede na učinkovitost zelo relativen, zaradi tega odhajajo trgovske ladje iz pristanišč posamezno, ker Angleži upajo, da jih nemške podmornice ne bodo opazile. Nemške podmorniške enote, ki stražijo na najrazličnejših atlantskih poteh, pa ne mirujejo, temveč uničujejo sovražne ladje kar naprej.

Potopljena je bila 6000tonska trgovska ladja, ki je sama plula vzhodno od Fundlandije, zadete so bile štiri tovarne ladje in petrolejske ladje, ki so pripadale konvoju. Nadaljnji konvoj je bil prestražen južnovzhodno od Islandije in iz njega so bile potopljene štiri trgovske ladje in ena 6000tonska petrolejska ladja. Na istem morem področju sta bili potopljene še dve ladji in ena 8000tonska petrolejska ladja, ki so pripadale sovražnemu konvoju, ki je počas' plul proti jugu.

Dva ameriška potniška parnika potopljena

Buenos Aires, 22. febr. s. Ameriško mornariško ministrstvo obvešča, da je sovražnik potopil dva ameriška potniška parnika. Porešajo nad 800 oseb.

Buenos Aires, 23. febr. s. Iz podrobnosti poročila, ki ga je objavilo ameriško mornariško ministrstvo glede potopitve dveh ameriških potniških parnikov, se doznava, da so sovražne podmornice torpedirale oba parnika v pričetku februarja. Ob parnika sta bila napadena ponoči. Med 800 pogrešanih so civilne osebe, od delci mornariških strelcev ter mornariški oddelki obalne obrambe.

kažnjih vojaških krogih da je ritem ruske ofenzive brez dvoma upadel. Vzroki so skrajšanje fronte, ki je bilo izvedeno v skladu z načrti, ki jih je v naprej došlo nemško vrhovno poveljstvo, pričetek odjuge, izredno hude izgube sovražnika in nemški odpor, ki se je povsod ojačil. V tujekšnjih vojaških krogih pa podpirajo, da ni mogoče za bodice n.česar v n.čep napovedi, tako da bi napovedi bile zadostno utemeljene, ker ni jamstev, da bi lahko smatrali sedanji položaj za nesprejemljiv.

Uspešni boji finskih oddelkov

Helsinki 22. febr. s. Finsko vojno poročilo javlja: V zadnjih 24 urah je finsko topništvo na fronti Karelske očne razpršilo sovetski oddelki, ki je napadel Oddelci je mel občutne izgube Finske patrulje so prodrle v nasprotne kove črte in so zadale sovražniku nadaljnje izgube.

Napad v odseku Rukajorvija, ki ga omenja večerajnje vojno poročilo, je bil izveden s tremi sovjetskimi stotnjaki, ki so se naprvo postavile neke sprednje finske postojanke ki so jo držale masloštevne finske čete. Napad se je v nadaljnjem zvalil, ko so dospeli finski napadniki oddelki ki so zvedli protinapad na mnogo močnejšega sovražnika. Napadniki oddelki so sovražnika vrli iz postojank in ga razbili.

Na ostalih frontah običajno delovanje izvidniških patrulj. V vzhodnem odseku fronte v vzhodni Kareliji je finsko letalstvo učinkovito bombardiralo neko sovetsko oskrbovalno središče in neko železniško postajo kjer so bila

Pomembne japonske zmage na Kitajskem

Japonske čete so se na novo izkreale na strateško važnih področjih južne Kitajske

Kanton, 22. febr. s. Oblasti japonskega ekspedicijskega zbora na južnem Kitajskem poročajo, da so se japonske enote ob so-delovanju letalstva in pomorskih sil z uspehom izkreale na vzhodni obali polotoka Leikow. Ednice so se izkreale pred zoro 16. februarja in so ob 10.30 zjutraj zasedle trdnjavo Leikow. Dne 19. februarja so japonske sile pregnale čete čungkingške kitajske vlade iz nadaljnje trdnjave Suiči, katere so se polastili ob 14. uri. 71. februarja se po sporazumu s francoskimi oblastmi vkorakale v francosko koncesijo Kwangčow.

Z operacijskega področja se nadalje doznava, da so čete, ki so zasedle Leikow takoj pričele z očiščevalnimi operacijami in so prekoračile mejo Makanga in se polastile Čungkingjova. Te čete so v celoti napredovale za 160 kilometrov in so se med tem neprestano borile.

Tokio, 22. febr. s. Agencija Domei doznava s fronte v Hopeju, da so japonske enote, ki so se izkreale 16. februarja pri Paikoumu med Jangcejem in Sungcejem, zaključile očiščevalne operacije in oslabilje sovražnike, ki so se nahajali v tem področju. Druge enote so se 20. t. m. izkrcale v istem kraju in so pričele dokončno borbo s čungkingškimi četami na položajih onkraj Sungceja. 20. februarja je pri tej operaciji padlo 1160 sovražnikov, mnogo pa je bilo ujetih. Zajet je bil tudi obilen plen težkega avtomatnega orožja in lahkega orožja ter mnogo zaloge streliva in drugih potrebščin, zlasti inženjerskih čet, med temi 500 čolnov.

uničena poslopja Sovjetsko letalo, ki je skušalo preleteti Helsinke se je moralo zaradi silovite protiletalske obrambe vrniti, ne da bi moglo odvračati svoj tovor bomb

Prekrižan sovjetski strateški načrt

Monakovo, 22. febr. s. Komentirajoč prostovoljno opustitev kolona Donca s strani nemških čet, izjavlja »Abendzeitung« da bi Sovjeti seveda tu naleteli rajši na srdo obrambo, kar bi jim s pomočjo množinskih napadov z odseka pri Harkovu in Kursku do važnega železniskega križišča Orla omogočilo izvesti veliki strateški načrt obkolitve, ki je predvideval nagel prodor ruskih armad od Azovskega morja po možnosti zapadno od Taganroga. Ta načrt se je izjavil, proučaja list, in sovjetska ofenziva se vedno bolj približuje trenutku ko bo morala izvesti pravico hitrostno tekmo s časom. To je najboljši rezultat nemške elastične obrambe, ki slabi sovražnika, onemogoča njegove načrte ga oddaljuje od njegovih neugodnih izhodnih oporišč ter ga sili v odseke, v katerih nemške sile razpolagajo z boljšo oskrbovalno organizacijo za hrbtom in z velikimi možnostmi za obrambo in napad.

Upori kavkaškega prebivalstva proti boljševikom

Berlin, 22. febr. s. V potrdilo vesti o izredno hudem odporu kavkaškega prebivalstva proti rdečim tiranom, ki so se vrnili na Kavkaz, in proti sovjetskimi četam služijo izjave nekaterih boljševiških oficirjev, ki so bili ujeti v nedavnih borbah na vzhodni fronti. Med drugimi je sovjetski kapitan Sergej Babenkov rekel, da je kavkaško prebivalstvo v goratih in stepskih predelih pričelo prav tako gverilsko vojevo proti sovjetskimi četami. Sovjetske oblasti so v skrb za zaradi stalnih napadov upornikov na prometne črte, po katerih doteka sovjetska oskrba na fronto. Številne oskrbovalne kolone, je rekel sovjetski oficir, so bile napadene. Več skladišč potrebščin je bilo zažganih in nekaj mostov porušanih.

Bombardiranje Murmanska

Berlin, 22. febr. s. Nemški strogovalci so 21. februarja bombardirali, kakor se doznava iz vojaškega vira, železniške objekte v Murmansku ter uničili tirnice in nekaj oskrbovalnih vlakov. Ob napadu na neko drugo postajališče vzhodno od zaliva Kandalakše je nastala znatna škoda. Ponoči so nemška bojna letala napadla zopet pristanišče in mesto Murmanski. Nemška letala so napadla tudi letališče sovražnika vzhodno od zaliva Kola. Nemški lovci so sestrelili 5 sovražnih letal.

Junaško dejanje madžarskega vojnega kaplana

Budimpešta, 22. febr. s. Z vzhodne fronte je prišla vest o junaskem dejanju nekega madžarskega vojaškega kaplana. Cistercijanec o. Torma, prostovoljni vojaški kaplan, se je skupno z vojaškimi enotami, katerim je bil dodeljen, udeležil obrambne bitke v južnem odseku fronte. Ko je bil v črti med hudo borbo, je bil poveljnik madžarske skupine hudo ranjen. Kaplan je brez oklevanja hrabro prevzel poveljstvo skupine in jo vodil v napadu. Po izredno hudi borbi so madžarski vojniki pod poveljstvom vojaškega kaplana dosegli neko važno sovražno postojanko, katero so krepko držali, dokler ni prišlo ojačenje. Poveljnik nemških čet, s katerimi so Madžari skupno operirali, je v priznanje hrabrosti o. Torme podelil junaskemu kaplanu železen križ za hrabrost.

Pomembne japonske zmage na Kitajskem

Japonske čete so se na novo izkreale na strateško važnih področjih južne Kitajske

Tokio, 22. febr. s. Poročilo imperialnega glavnega stana pravi da so večeraj oddelki japonske vojske in mornarice vkorakali v francoske koncesije v zalivu Kwangčowu in sicer s pristankom francoske vlade.

Tokio, 22. febr. s. Kwangčow, v katerega so japonske čete vkorakale v popolnem sporazumu s Francijo, je majhen obalni del pokrajine Kwangsi. Kwangčow je bil leta 1898 za 99 let. Koncesija meri 842 kv. km in se nahaja na polotoku Leikow ter je velike strateške važnosti, ker utrjuje črto ob obali južne Kitajske.

Z nekega japonskega oporišča, 22. febr. s. Japonska letala so nad Arah-nom ob himaljski meji sestrelila v dvoboju tri letala, tipa Hurricane.

Velike izgube ameriške vojske in mornarice

Buenos Aires, 22. febr. s. Iz Washingtona poročajo, da znašajo celokupne izgube ameriških oboroženih sil 65.350 mož in sicer mrtvih 10.150, ranjenih 10.959, pogrešanih 44.271. Te izgube veljajo za kopno vojsko do 7. februarja in za mornarico do 19. februarja, vendar je treba pripomniti, da so med izgubami mornarice navedeni samo mornarji onih enot, katerih izguba je bila po mornariškem ministrstvu uradno priznana in katerih družine so bile obveščene.

Berlin, 22. febr. s. Zmurnji minister R. Benntrop je sprejel finskega poslanika Kivimäskia, kteremu je izročil veliki križ re la Nemškega orla, ki mu ga je podelil Hitler.

Začelo se je zbiranje in kupovanje zelenjavnih semen

Letos moramo z njimi ravnati zelo varčno in skrbno — Pri nabavi semen smo v veliki meri navezani še na uvoz iz tujine

Ljubljana, 23. februarja. Zgodnje lepo vreme naznanja konec zime in nastop nove letovne in rastne dobe na vrtovih. Tudi obdelovalci, ki se ne bavijo s pridelovanjem zelenjave in vzgojo sadik v toplih gredah, postajajo nestrpni in se pripravljajo na novo delo. Med najnujnejšimi pripravami je sedaj zbiranje in nakupovanje potrebnih semen za prve setve. To delo, ki je za uspeh obdelovanja izredno važno, zahteva precej časa in tudi znanja, ki z njim zlasti tisti, ki so se lotili obdelovanja zemlje v sedanjem vojnem času, ne razpolagajo. Zato je potrebno, da se pobavimo podrobneje z vsem, kar je v zvezi s semeni.

Ze lani je bilo občutiti, da je semen mnogo manj na razpolago, kakor običajno. Letos bo verjetno stiska zanje še večja in zato je na mestu, da pravilno in popolnoma izrabimo vsako zrnce. Tudi sadike ne bomo smeli zavreči nobene. Zanimancev zanje bo dovolj, da si bodo prav poceni, ker se je podražilo že seme in vse, kar je v zvezi z vzgojo sadik. Razmere nam nalagajo dolžnost najvarčnejšega in najskrbnejšega gospodarjenja s semeni, ki so najvažnejši vir za vse domače pridelovalne možnosti. Brez zdravega in kakovostnega semena so vsi poskusi pridelovanja kulturnih rastlin zaman, ker jih ne moremo množiti tako kakor na primer sadjarji sedno dreve.

Semena moramo uvažati

Doma pridelamo zelo malo semen. To občutimo zlasti sedaj in naši organizirani vrtnarji skušajo odopornosti te stiski s stremiljenjem, da bi pridobili tudi med nami nekaj obdelovalcev semelje, ki bi se posvetili temu rentabilnemu delu. Morda bo semenogojstki tečaj, ki bo v kratkem, res položil prve osnove za pridelovanje domačih semen vseh vrst. Osamosvojitev od uvoza, ki seveda nikoli ne bo 100%, bi pomenila važen napredek in gospodarski napredek.

Doma smo doslej pridelali samo seme korenja, repe, fižola, čebule in detelje. Vsa ostala smo morali uvažati iz tujine. Glavni dobavitelji so bili v predvojnih razmerah Nemčija, Francija, Italija, Danska, Holandska, Ogrska, Poljska in Češka ter delno tudi Anglija, Bolgarija, Rumunija, Alžir in Amerika. Precej semen so v bivši državi pridelali na veleposestvih v Slavoniji, Sremu, Vojvodini, Bački in Baranji. Največ so na teh veleposestvih pridelali semen korenja, graha, pese, maka, soje, zelja in čebule.

Doma pridelana semena so tudi v prejšnjih razmerah krila le neznaten del potrebe. Veliko večino smo morali stalno uvažati. Poleg Nemčije smo v glavnem navezani na uvoz iz Italije, ki ima sicer izvrstno seme, za katerega pa vlada v nekaterih krajih zelenjadarjev še negotovost, ali se bo v našem podnebnju obneslo tako kakor v južnem podnebnju.

Za semenogojstvo je podnebje zelo važno

Naša osamosvojitev v oskrbi s semeni nam v največji meri preprečujejo naravne sile. Zdi se, da naše podnebje v to svrhu ni posebno ugodno. Mnogo na boljsem so nekatere južne države, ki imajo tako milo in prikladno podnebje, da je njihovo semenogojstvo še posebno favorizirano. Pri nas moramo semence, to je rastline, iz katerih hočemo pridobiti seme, prezimiti v kletih in drugih primernih shrambah, kar pridelovanje ne samo otežuje, temveč ga tudi podražuje. Drugod, zlasti v Italiji, južni Franciji, na Danskem in Holandskem prezimijo rastline kar na prostem.

Domačemu pridelovanju semen pa se ne smemo odpovedati, zlasti v sedanjih časih je treba preizkusiti vse, kar je mogoče v tej smeri doseči. Strokovnjaki in izkušnja bodo morali ugotoviti, kaj se nam predvsem splača gojiti tako v pogledu na podnebne razmere, kakor tudi v zvezi z možnostjo zalaganja od drugega. Pri semenogojstvu igrajo veliko vlogo padavine, zemlja, pa tudi posestne in delavske razmere. Podrobneje o tem bomo spregovorili ob drugi priložnosti.

Semena so se podražila

Iz cenika, ki ga je izdala te dni ena izmed ljubljanskih trgov s semeni, je razvidno, da so se semena v zadnjem času podražila in da mnogih sploh ni mogoče dobiti. Prav zato je umestno, da ponovno naglasimo, kar smo omenili že v uvodu, da je štediteljno in skrbno gospodarjenje s semeni zelo važno. Ker si mnogi zelenjadarji sestavljajo preračun izdatkov za semena na osnovi velikosti gred, ki si jim za posamezno vrtnino na razpolago, navajamo v naslednjem cene najvažnejšega semena za 10 gramov:

Cvetčica 34 do 44 lir, belo zelje 6.75 lire, rdeče zelje 6.75, ohrovt 5.50 do 5.75. listnati ohrovt 2.25 do 2.50, nadzemski koleraba 3 do 3.50, podzemski koleraba 2.25, korenje 1 do 2.30, peteršilj 1.50 do 2.50, zelena se prodaja samo v porcijah po 1.50, majska repa 1.25, rdeča pesa 6.75, pastirnjak 1, črni koren porcija 1.50, mesečna redkica 1.50, zimski redkev 1.25, glavna solata 5.50, zimski solata 5.50, solata za povezovanje 3.50, solata za obiranje 3.50, berivka 3.25, radič 3.25, endivija 2.25 do 2.50, vrtna kreša 1, motovilec

1 do 1.15, špinaca 0.80 do 0.95, mangold 1.50, paradižnik 3.50, paprika 2.75, čebula 3.25, drobnjak porcija 1.50, čebulček 0.16, por 4.50 do 5, kumare 3 do 3.50, rabarbara 1.50, jedilne buče 1, grah porcija 1.50, nizki fižol 2.40, visoki fižol 2.20 do 4 in kuhinjske dišave od 1 do 2.75 lire.

Akcija za skupno nabavljanje

Kakor že prejšnja leta so naše sadjarske in vrtnarske podružnice tudi letos p. krenile koristno akcijo za skupno nabavljanje semen. Tako se izdatki za semena delno zmanjšajo, ker jih je mogoče pri večjih količinah in pri neposredni nabavi pri večji priložnosti dobiti ceneje. Razen tega pride v promet tudi več domačih semen, ki imajo posebno prednost v tem, da so sigurna.

Pobudo za sodelovanje pri nabavljanju semen bo treba obdržati tudi v bodoče, ker bo vsaj majhna garancija domačim pridelovalcem, da bodo lahko svoje dobro blago vnovič po cenah, ki bodo odgovarjale stroškom in delu. Zanimanje za semena je bilo letos zlasti med pridelovalci sredi mesta veliko. Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« Ljubljana I. jih je razdelila svojim članom velike količine in tako zadovoljila vse potrebe, ki jih je bilo mogoče kriti. Nekaterih semen pa zaenkrat sploh še ni na razpolago.

Koliko semen potrebujemo

O tem navajajo razni pisci knjig o vrtnarstvu različne številke, ki mnogokrat zlasti začetnike popolnoma zmešajo, če se skušajo poučiti iz več virov. Razičkovati pa je treba seveda, ali bomo sejali povprek ali

v vrste. Izvrstni nemški priročnik za obdelovanje vrtov »Gartenanlage, Gartenbau, Gartenfleget«, ki je izšel l. 1932. v Lipskem navaja naslednje številke čenem s številom zrnc v gramski količini:

Vrtnina	semen, zrnc na 1 gram	količina za 1 m ²
cvetača	350	2 — 2.5 g
nizki fižol, 100 g	370	12 — 15 g
visoki fižol, 100 g	250	8 — 10 g
endivija	1050	1.5 — 2 g
grah, 100 g	600	20 g
zelje	275	2.5 — 3 g
koleraba	275	2.5 — 3 g
pesa	350	2 — 3 g
kumare	40	1 g
mangold	60	0.5 — 1 g
korenje	800	0.5 — 1 g
peteršilj	800	3 — 4 g
por	300	3 — 4 g
motovilec	1000	1 — 1.5 g
radic	90	1 — 2 g
redkev	70	1 — 1.5 g
rdeče zelje	320	2.5 — 3 g
s lata za vezanje	1000	1 — 2 porc.
glavna solata	1000	1 — 2 porc.
zelena	2400	0.5 — 1 g
špinaca	110	8 — 10 g
Nozeland, špinaca	8—10	5 — 6 g
paradižnik	372	2 — 3 porc.
čebula	225	1 — 1.5 g

Izkušenejši vrtnar pa se bo zanesel že na svoj čut in pogled, tako da mu ne bo treba posebej pretehtati semen. O ravnanju z njimi pred setvijo in ob setvi pa v prihodnjem članku.

DNEVNE VESTI

— Kralj Boris sprejel italijanskega ministra. Kakor poročajo iz Sofije, je kralj Boris sprejel italijanskega polnomočnega ministra v Sofiji, ki je predstavil bolgarskemu vladarju novega letalskega atašee podpolkovnika Pratellija. Kralj Boris se je delj časa razgovarjal z Eksk. grofom Magistratjem ter podpolkovnikom Pratellijem.

— Svečana otvoritev sedmega akademskega leta papeževе znanstvene akademije. Na zelo slovesen način je bilo odprto v nedeljo sedmo akademsko leto papeževе znanstvene akademije. V dvorani sestankov so se zbrali kardinali, diplomatski zastopniki, knez Ghigi, rimski guverner, knez Paccelli, comm. Scardamaglia kot zastopnik ministra za ljudsko vzgojo, številni italijanski akademiki s špancem Garcio Sinerizem, Belgijcem Korenlijem Heymansom in švicarjem Leopoldom Zuriko. Ko je prišel papež Pij XII., se je vsedel k predsedstveni mizi, otvoril novo akademsko leto ter predaval o temi: »Zakonli, ki bodo vladali svet.« Zatem je spregovoril predsednik akademije P. Gemelli, ki se je zahvalil papežu Piju XII., ker je blagoslovil sam otvoriti sedmo akademsko leto. V imenu papeževih akademikov je poklonil o. Gemelli papežu dva zvezka, ki vsebujeta očet plosnosa delovanja papeževе znanstvene akademije. Nato je predložil papežu v odobritev podelitev nagrade 50.000 lir Emanuelu De Margeriu za njegovo plodno delo na geološkem torišču. Potem ko je dal papež Pij XII. svojo odobritev, je podelil vsem navzočim svoj apostolski blagoslov. Po končani otvoritveni svečanosti se je papež razgovarjal s posameznimi akademiki, nakar je s sedla prva seja papeževih akademikov v novem akademskem letu pod predsedstvom g. Gemellija.

— Italijansko bolgarsko pogajanje. Gospodarsko finančni dopolnilni vestnik agencije »Agit« poroča: Bolgarski trgovski minister je v pogajanjih z vodstvom italijanske rudniške družbe (Azienda Minerale Metallici Italiani) za dovoljenje izkoriščanja manganskih rudokopov v Drami, ki so last bolgarske države.

— Posmrtno odklovanje poročnika pilota. Zlato svetinjo je prejel v spomin poročnik pilot Nikolaj Cobolli: Gigli, rojen v Turinu. Pokojnik je izšel iz vrst GIL-a. Sam je zaprosil za uvrstitev v oddelk lovskega letalstva. Bil je izvrsten letalec-pilot. V ostri zračni borbi proti nadmočnim sovražnim letalskim oddelkom, ki jo je sprejel brez strahu, da pride na pomoč nekemu tovarišu, je bil smrtno zadet. Pokojnik Cobolli Gigli je dovršil gimnazijske študije v Triestu in je promoviral za doktorja politične vede na rimski univerzi.

— Junaška smrt fumijskega legionarja. Na vzhodnem bojišču je padel centurio Robert Pucci, fumijski legionar in skvadrist. Pokojnik se je udeležil libijske ter abesinske vojne. Bodel se je na alban-skem, balkanskem in ruskem bojišču, kjer je sedaj junaško izdihnil.

— Vojni ranjence alpski poročnik Fumagali predava. V matičnem domu vojnih ranjencev v Rimu je predaval v navzočnosti strankinega tajnika Eksk. Vidussolinja ter rimskih vojaških in političnih hierarhov sloveči vojni ranjenec alpski poročnik Gino Fumagali iz Bergama o mladini in vojni. Poročnik G. Fumagali, ki je bil ranjen na grškem bojišču, je predaval, sedeč v svojem vozičku, saj se njegove številne rane še niso povsem zacelile po dveh letih hudih bolečin, trpljenja ter neigčnosti.

— XIII. medpokrajinska umetnostna razstava v Milanu. Medpokrajinski fašistični

sindikati lepih umetnosti, ki ima svoj sedež v Milanu, razglasa trinajsto medpokrajinsko umetnostno razstavo, ki bo o šestega junija do četrtega julija v razstavnih prostorih palače Ragione v Mantovi. Na razstavo pridejo lahko umetnine vseh šol in tendence, izključena pa bodo ona dela, ki se bodo pokazala zaradi svojega diletantizma kot neprimerna. Razstavljalci bodo lahko vsi likovni umetniki, ki spadajo v okoliš omenjenega sindikata.

— Proslava 100letnice nemškega pesnika v Rimu. Na povabilo nemške akademije v Rimu je predaval prof. Vincenc Errante z milanske univerze v preavljalni pravne fakultete rimske univerze o znamenitem nemškem pesniku Frideriku Holerlinu, ki je umrl pred sto leti. Temu predavanju so prisostvovali poleg številnega rimskega kulturnega občinstva nemški veleposlanik von Mackensen ter predstavniki italijanskega umetnostnega in književnega življenja. Prof. dr. Errante je očital lik življenja in delo pesnika, ki je tonil za delj časa v pozabo, ki pa sodijo danes književni kritiki o njem, da je med najpomembnejši predstavitelji evropske lirike. Ob zaključku svojega poučnega predavanja je predčital dr. Errante nekaj najznanejših Holderlinovih lirskih pesnitev, ki jih je predavatelj prevedel v italijansko.

— Umrl je ugleden zdravnik znanstvenik. V Messinu je umrl ugleden italijanski zdravnik znanstvenik prof. Salvatore Cappellani, ravnatelj porodnišnice klinike na neapeljski univerzi. Na to mesto je prišel leta 1936, potem ko je skozi 14 let uspešno in vzgledno vodil messinsko porodnišnico kliniko.

— Mlad toskanski slikar razstavlja. V navzočnosti tridentinskih olinikov je bila odprta v galeriji Cortina v Roveretu zanimiva razstava mladega toskanskega slikarja Dilva Lottija, ki je razstavil nekaj najzanimivejših umetnin iz zadnjega časa.

Filmska igračka je rodila na bolgotski cesti. Znana italijanska filmska igralka Luiza Feida se je sprehajala v središču Bologne, ko ji je postalo nemirakovano slabo. Omahnila je in se onesvestila. Nedorlo zatem pa je rodila svojega prvega sinčka, ki je čvrst in zdrav.

— Utopljenje v jezeru Maggiore. Iz Arone poročajo: V bližini našega mesta je prevrnil vihar ladjo, na kateri se je vozilo več oseb. Z nabrežja je prišla potapljačom se osebom pomoč preden se je ladja, v katero je vdrla voda, potopila. Med potniki je bil tudi 24letni Alfred Brunelli iz Masserana, ki pa ni znal plavati. Zagrebilo ga je jezero Maggiore, ki ga še ni naplavilo.

— Opici sta zbežali iz cirkusa. V mestu Lucca se mudi cirksus Arbelli, ki ima razen konj tudi druge živali. V opoldanskem času sta se dve opici skrivaj izmuznili iz svoje kletke ter se pojavili ob cirkuskem vходу, kjer se je mudilo več ljudi. Prva od obeh opic je navajala na 16letnega mehanika Alojzija Isola ter ga obgrizla na obeh nogah. Cirkuski čuvaji so Isola še pravočasno rešili, ker bi ga bila bojevita opica popolnoma zmrcvarila. Opico so spravili na varno. Nekoliko težji je bil lov za drugo opico, ki je započila svoje ostre zobe v noka Oberdana Del Ry. v neko ženo in dečka. nakar se je vzpela na cirkuski šotor, kjer je vsa prebela bežala. Ker je bila nevarnost da se ne bi nevarna, krvoločna opica približala še komu drugemu, jo je neki gasilec ustrelil. Dva od štirih ranjenecv sta bila prepejlana v bližnjo bolnišnico.

— »Nebelunski prstan« v milanski Scali. V soboto je bila na odru milanske Scala premiera Wagnerjeve opere »Nebelunski prstan« v okviru serije umozoritev Wagnerjevih opernih del. Opera je doživela močan uspeh. Dirigiral jo je maestro Franc von Hessl'n. Svoje vloge so odlično odigrali ter odneli Helena Nicolai, Maria Nee Negrelli, Renata Ezizia, Lucia Evangelista, Julieta Simonato, Tancredi Passero, Konrad Zambelli, Avgustin Casavacchi, Florenzo Tasso, Lucian Donadoni, Tullio Neri, Alfro Poli in Josin Nesi. Veliko zanimanje kaže milansko kulturno občinstvo za naslednjo premiero »Val-kire«.

— Potnik v rakvi povzreči dve poročili. Bruno Boncompagni je poteval iz Modene. Ker je bil avtobus natpan ljudmi se je zatekel na streho ter se je vsedel

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
ALNO SLOGA — TELEFON 27-30
Velika pustolovska drama
Zadnji klativitezi
Po romanu Emilija Salgarija
Nadaljevanje filma »Sin rdečega Korzarja«
Predstave od 14.30 dalje — konec ob 20.15 uri

ALNO UNION — TELEFON 22-21
Filmsko delo iz modernega življenja
Zapeljivka
V glavnih vlogah: Adriano Rimoldi, Dina Sassoli, Carlo Romano in drugi
Predstave: ob delavnikih ob 16. in 18.15 uri; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30 uri

ALNO MATICA — TELEFON 22-41
Dva filma dnevno:
Ob delavnikih ob 14.30 in v nedeljo ob 10.30 »Pustolovci«; ob delavnikih ob 16.30, 18.30 in v nedeljo ob 14.30, 16.30 in 18.30 »Krvava obzorja«

Pustolovci Napeta kriminalna zgodba z varijetskimi točkami, glasbo in plesom. — Camilla Horn, Ita Rina, Ivan Petrovič

Krvava obzorja Najsenzacionalnejši film sezone! — Luisa Ferida v vlogi boljševiške komisarke Darje! Osvlado Valenti, Rolf Wanka, Valentin Cortese. — Režijska in igralska umetnina

poleg prazne rakve. Nenadoma pa je pričelo deževati. Ravneholi ni maral biti moker in se je vlegel v rakev ter se pokril s pokrovom, da ne bi bilo deževje po njem. Na postajališču Maranello so prišli na avtobusno streho še drugi potniki, ki niso našli v vozilu dovolj prostora. Ravneholi se je nujno naveličal ležati v krsti, pa je vprašal, ne da bi skušal dvigniti pokrov, ki sta na njem sedela dva potnika. Če je že prenehal dež, Nepričakovani glas iz rakve je oba potnika, ki sta sedela na rakvi, tako preplašil, da sta skočila z avtobusne strehe na cesto, kjer sta obležala s poškodbami. Oba sta bila prepeljana v bližnjo bolnišnico.

— Izvažanje svinj izven pokrajinskih meja. Iz Rima poročajo: Poljedelski minister je odredil, da se lahko izvažajo svinje do 30 kg žive teže izven pokrajinskih meja brez posebnega dovoljenja. Za izvoz svinj ter prešičev od 30 do 50 kg je potrebno zadevno dovoljenje pokrajinskega urada gospodarskega zavoda za živinorejo. Za izvoz prešičev nad 50 kg pa je potrebno posebno dovoljenje ministrstva za poljedelstvo in gozdo.

— Proizvodnja poljedelskih strojev. V Turinu so otvorili v prostorih Kr poljedelske akademije sestanek, ki so na njem razpravljali o italijanski proizvodnji poljedelskih strojev. Navzočini so bili minister za poljedelstvo in gozdo Eksk. Pareschi, nac. svetnik Moroni, predsednik italijanske federacije agrarnih konzorcijev, prefekt, Zvezni tajnik, podpredsednik znanstvene akademije kot zastopnik akademijskega predsednika Eksk. Federzonija in drugi predstavniki s področja italijanskega poljedelstva. Minister Pareschi je v svojih uvodnih izjavah očital pomen setanka. Omenjal je junaške tradicije Pemonia in podčital na toge, pred katere je postavljena smotna, pospešena proizvodnja poljedelskih strojev. S temeljnim poročilom predsednika poljedelske fakultete turinske univerze prof. Carene so se pričela podrobna dela tega važnega sestanka.

— Nesreče. Včeraj so iskali zdravniške pomoči v ljubljanski bolnici štirje poneščenci. Ignac Pančur, 31-letni železnikar, se je ranil na glavi. — Pavel Lokar, 20letni delavec iz St. Vida pri Stični se je opelkel na levici, ko je ležal na kmečki peči. — Vinko Zajec, 10-letni sin delavca iz Vevč, si je pri padcu zlomil levo nogo. — Magdalena Mazl, 4-letna hči delavca iz Ljubljane, se je pri padcu pobila na rami. — Janka Končana, 10-letnega sina delavca iz Horjul je ugriznil pes v levo nogo.

IZ LJUBLJANE

—lj Čedalje topleje. Ko bi bilo vsaj tako toplo marca! si želimo zadnje dni, ko se popoldne že solčimo, kakor da smo se preselili k morju. Izredno lep dan je bil včeraj; bilo je še topleje kakor v nedeljo. Nebo je ostalo čisto ves dan. Popoldne je toplota zelo narasla. Zrak se je ogrel že na 12.8°, kar je bila doslej letos najvišja dnevna toplota. Pretekla noč je bila zopet jasna, vendar davi ni bilo tako hladno kakor včeraj zjutra, temperatura je znašala —3.5°. Zračni tlak je še sorazmerno visok; barometer je davi kazal 772 mm.

—lj Spored velikega »Okalno-Instrumentalnega koncerta Glasbene Matice, ki bo v ponedeljek, dne 1. marca v veliki uniojski dvorani, je naslednji: 1. Gregorc: Preludij, Škerjanec: Ciklona na slovensko narodno pesem. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom skladatelja

KLOBUČARNA »PAJKA«

am strokovno osnaž reoblika in prebarva as klobuk da izgleda kot nov — Lastna delavnica Zaloga klobukov — Se pripravljamo tudi Pajk Ljubljana na Sv. Petra cesta 32 tikloščeva cesta 12 nasproti hotela Uni on).

SENO IN SLAMO

puje Gospodarski veza — Ljubljana Havelsova cesta 29

POMARANČE IN SINE GOBE

ata Gospodarski veza — Ljubljana Havelsova cesta 29

L. M. Škerjanca, 2. Alfano: Arja Katjuše iz opere »Vstajenje«, Richard Strauss: O kam naj naju srečo skrijem, Lajovic: Kaj bi le gledal. Poje sopranistka, operna pevk Valerija Heybal, pri klavirju pianist Marjan Lipovšek; 3. Pugnani: Preludij in Allegro, Kogej: Andante, Chopin: Valček op. 64 št. 2. Igra violinist Karlo Rupel, spremlja pianistka Zora Zarnikova; 4. Lajovic: Iskal sem svojih mladih dni, Poncielli: Arja in romanca Fra Kristofora iz opere »Zarčence«, Gerbič: Pojdem na prejo. Poje basist Julij Betetto, pri klavirju pianist Marjan Lipovšek; 5. Longo: Arja z varijacijami iz suite v starem slogu, Škerjanec: Štiri skladbe, Mirca Sancinova: Fantastično kolo. Igra pianist Arton Trost; 6. Dall'Abace: Cerkevni koncert v a-molu, Vivaldi: Sinfonija v C-duru. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom skladatelja L. M. Škerjanca. Začetek koncerta, bo točno ob pol 7. uri zvečer. Predprodaja se je začela daleč v Matični knjigarni, Ker je s 1. marcem uveden državni davek na vstopnice, so morale cene posameznih vstopnic zvišati za 10%, kolikor znaša ta davek.

—lj Kdor si želi ogledati Svigljve slike, ki so razstavljene v Kosovem salonu v prehodu Nebotičnika, naj pohiti, ker bo razstava odprta samo do 1. marca. Zlasti opozarjamo kupce, ker je mnogo slik že oddanih. Na ogled je postavljenih 12 krajin, studij in figurálnih kompozicij.

—lj Instrukcije in prijava za privatne izpite na Novem (Turjaškem) trgu 5-III. Pomoč v vseh srednješolskih predmetih uspešno in temeljito nudijo dijakom diplomirani filozofi vsak dan od 8. do 11. in od 3. do 6. Strogo nadzorstvo pri pouku. Honorar zmeren. Priprava tudi za privatne izpite čez dva razreda. Prijave vsak dan dopoldne od 8. do 11., popoldne od 3. do 6. Novi (Turjaški) trg 5-III. Instrukcije.

—lj Šišenske in barjanske zelen vabimo, naj se zanesljivo udeležijo mestu davanj o zelenjadstvu, ki bodo v torek, t. m. v Kerkovi gospodinski šoli v Šiš. sredo 24. t. m. pa v ljudski šoli na Barju. Predavanja na obeh krajih prično ob 8. in trajajo dopoldne do 11 ure, popoldne pa od 14. do 17. ure. Prvo uro bo predavala mestna kmetijska referentka ga. inž. Angela Mahkota o važnosti zelenjave ob vojnem času, obdelovanju zemlje in njeni pripravi za pomladno setev in saditev, o raznih načinih izboljšanja zemlje, o zalivanju in vrtnarskem orodju. Drugo uro bo mestni kmetijski referent inž. Josip Maček govoril o smotnem gnojenju s hlevskim gnojem, o pomenu komposta in o polnem gnojenju z raznimi umetnimi gnojili, prav tako pa tudi o važnosti onih zelenjavnih vrst, ki zahtevajo posebno gnojenje. Od 10. do 11. ure bo mestni vrtnarski oficijal France Pikat predaval o setvi, saditvi, o razdelitvi gredic okopavanju ter o vseh delih, ki so med letom potrebna za umno zelenjadstvo. Popoldne od 14. do 17. ure bo viš. vrtnarski nadzornik Josip Strekelj opisoval kulturo in vrste ter tudi obrambo raznih kapusnic, stročnic in čebulnic pred škodljivci. Poleg njega bo na nadzornik mestnih nasadov Anton Lap govoril o solatnicah, raznih špinacih, paradižnikih, korenju in o raznih dišavnicah. Predavanja so seveda popolnoma brezplačna ter namenjen najširšim slojem prebivalstva, da sami pridelamo čim največ zdrave zelenjave in za prehrano prebivalstva najboljše povrtnine. Predavatelji so sami našim vrtnarjem že znani izkušeni strokovnjaki, ki znajo brez učenosti na vsakemu razumljiv način razložiti vse potrebno, da bo letina dobra ter ne bo razočarani. Vsi nauki so tudi prilagojeni današnjim razmeram ter bodo zato ta predavanja gotovo v veliko korist vsem začetnikom in tudi že izkušenim zelenjadarjem in prijateljem vrtov. Obdelajte sihermi kosček zemlje, vendar pa nikakor ne zamudite teh predavanj, saj vam predavatelji jamčijo, da bo za pouk porabljen čas poplačan z uspehom na vrtovih in v dobrem pridelkom. Na Vtču bodo predavanja v četrtek v telovadnici ljudske šole, v petek v deškem vzgajališču Selo v Mostah, v soboto v dvorani na magistratu in drugi četrtek, 4. marca, v ljudski šoli za Bežigradam.

DOBER PAR

— Mimi in Drago sta imeniten par. Kot ustvarjena drug za drugega.
— Po čem pa sklepata to?
— V njenih očeh in vsem njenem bitju je nekaj sanjavega, v njegovem pa zaspnaga.

Inseriraj v SLOV. NARODU!

DARMOL
Il miglior lassativo
najboljše odvajalno sredstvo

Uno starnuto non è una malattia, può essere però il primo sintomo di un raffreddore. Questo è il vero momento per l'Aspirina, eviterete così una malattia da raffreddamento con tutte le sue spiacevoli conseguenze.

Kihanje sicer ni bolezen, lahko pa je prvi simptom prehlada, tedaj vzemite Aspirin in tako se boste izognili prehladu z vsemi neprijetnimi posledicami.

ASPIRIN
Aut. Zred. Milano - 31014 - 1940 ZXX

am strokovno osnaž reoblika in prebarva as klobuk da izgleda kot nov — Lastna delavnica Zaloga klobukov — Se pripravljamo tudi Pajk Ljubljana na Sv. Petra cesta 32 tikloščeva cesta 12 nasproti hotela Uni on).

SENO IN SLAMO
puje Gospodarski veza — Ljubljana Havelsova cesta 29

POMARANČE IN SINE GOBE
ata Gospodarski veza — Ljubljana Havelsova cesta 29

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali s tolažilnimi besedami v najhujših trenutkih in počastili s svojo navzočnostjo na zadnji poti najino hčerko

MARIJO STRIKBERGER

naša najiskrenejša zahvala.

Prav posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini, g. dr. R. Neubauerju za njegovo skrbno in dolgotrajno nego, gđc. Lahajnerjevi in njenemu dekliškemu pevskemu zboru za pretresljivo žalostinko, ter vsem darovalcem venčev in cvetja.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 25. februarja t. l. ob 1/8. uri v farni cerkvi v Šiški.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1943.

ZALUJOČI OSTALI

Pred 300 leti so zidali draveljsko cerkev

Svetniki, ki so ščitili pred kugo — Tudi ob epidemijah kolere so iskali pomoči pri nebeskih pomočnikih

Ljubljana, 23. februarja — Kužne bolezni so bile dolgo prave elementarne nesreče, kakor n. pr. potresi in povodnje: človek je bil povsem brez moči pred njimi. Vedel je, da ga lahko reši le čudež. Zato je pa tudi gledal na kugo kot na šibo božjo in obračal se je na nebeske priprošnike, da bi odvrnili božji srd. Slovenci so častili več svetnikov kot zaščitnikov pred kugo, najbolj priljubljen je pa bil menda Rok, ki je še dandanes v častih kot čudodelni zdravnik. Kljub temu mu niso sezidali mnogo cerkva. Posebno je zaslovela draveljska cerkev, kamor so v prejšnjih stoletjih romale množice vernikov, ne le v časih stisk, temveč tudi ob letnih prošnjah. Draveljsko cerkev so zidali pred 300 leti: sezidana je bila l. 1646. Lani je postala ta romarska cerkev župna, ko je bila ustanovljena župnija za ljubljanske obrobne kraje na severozahodni strani.

Ljudstvo proti zdravstvenim ukrepom

Ljudstvo ni mnogo zaupalo oblastnim zdravstvenim ukrepom ob epidemijah kužnih bolezni. Pokoravalo se je le pač, ker je bilo prisiljeno, sicer je pa kršilo predpise, če je bilo mogoče. Potrebno so pa bili strogi ukrepi, da bi epidemijo zajezili. Povodni smo že, da so zaradi tega morali tudi zapreti deželne meje. Na kranski meji sta bila le dva prehoda: na Jesenicah in pri Metliki. Ljudstvo je seveda čutilo neprijetnosti zaradi te zapore in marsikdo je skušal skrajvati preiti mejo. Zato je pa bilo strogo prepovedano gnesti se pri prehodu, da bi se kdo ne izmuznil. Čez mejo niso spuščali brez preiskave seveda tudi potujočih rokodelcev, beračev in potnikov po odgoju, saj so prav ti ljudje bili lahko najbolj nevarni raznosilci bolezni. Reveži, ki so bili prisiljeni preseliti se, so bili še posebno prizadeti, saj oblasti niso spustile čez mejo nikogar, ki ni mogel dokazati, da se bo med karanteno sam preživljal. Zato je razumljivo, da se ljudstvo ni navduševalo za zdravstvene predpise, ker jih ni moglo razumeti in ker je zaradi njih trpelo.

Stroge kazni zaradi nedovoljenega prehoda

V času epidemij kolere so bili v prejšnjem stoletju v veljavni strogi predpisi za omejevanje p-slovanje ob prehodih. Ti predpisi so bili izdani 21. maja 1805 in so določali stroge kazni za nedovoljen prehod čez mejo in druge prestopke proti zdravstvenim ukrepom. Hudi prestopek je bil, če je kdo prekršil omejitve zdravstvenih koron brez dovoljenja in kdor se izogne karanteni. Stroge kazni so pa bile določene tudi za omejitve uslužbenec, ki bi ne izpolnjevali svojih dolžnosti dovolj vestno. Straže so morale ustreliti vsakogar, ki je prekršil mejo in se po triletnem pozivu ni hotel ustavit. Odnosno vrniti. Prekrščenje meje brez dovoljenja so kaznovali z ječo od 5—10 let. Kdor je pa zašel čez kordon iz neopreznosti je prejel nekaj toplih s palico, razen tega so ga na še za nekaj časa zaprli. Računati so morali tudi s človeškimi slabostmi pri obmejitvah stražnikov, zato so predpisi določali tudi ječo od enega leta do 10 let za omejitve uslužbenec, ki bi spremljal napitino ter puščali čez mejo ljudi brez dovoljenja. Določalo se je celo, da so posamezni uslužbenec izdajali za napitino zdravstvena sprila. Prav tako zdravniki niso bili vedno čistih rok a strogi predpisi jim prav tako niso priznali. Tako je bila določena kazen za zdravnika, ki je vedel, da se je okužil v stiku z bolniki, a ni hotel iti v karanteno — do 10 let ječe. Cesarjev odlok je tudi pobilal oblasti, da so lahko takoj razglasile preki sod če bi se ljudstvo upiralo zdravstvenim predpisom.

Zdravstveni ukrepi v okuženih krajih

Ob epidemijah kolere v prejšnjem stoletju so bili še dolgo v veljavni zdravstveni ukrepi kakor nekdanji proti kugi. Zato so ravnali ob koleri prav tako v okuženih krajih kakor prejšnja stoletja. Ko je morila kuga, ko se je v starih časih razširila kuga v kraju, so zadržali okoličane hiše, kjer je kdo obolel, čim so zvedeli za bolezen. Nčie ni smel več iz hiše. Hišo so zaznamovali tako, da so z apnom napravili velik križ na vratih. Slehreger, ki bi se pregrešil proti ukrepom so zaprli. Zapovedano je bilo, da so morali marljivo čistiti ceste, stanovanja pa prekalivati z brinjem. Ogenj se jim je zdel najboljši zaveznik v boju s kugo in sploh proti kužnim boleznem, zato so kurili na več krajih. Marskega blizu hiše, pogosto na dvorišču, je gorela grmada. Predvsem so pa ljudje pričakovali pomoč od neba. Zbirali so se dan za dnem pri cerkvi. V cerkvi sami se niso smeli vselej

zbirati. Za božjo službo je bila postavljena pri cerkvi lopa, ljudje so pa prisostvovali maši na prostem, primerno oddaljeni od duhovnika. Ljudstvo se je z zaupanjem obračalo na nebeske priprošnike. Ruzen Roka so častili tudi sv. Boštjana, pa tudi Barbara in Rozalija sta veljali kot zaščitnici pred kugo. Duhovniki niso imeli lahke naloge v okuženih krajih. Zelo tvegano je bilo obiskovanje bolnikov in duhovniki so bili nenavadno oblečeni ter našemljeni kakor tudi zdravniki, da bi se obvarovali stika z bolniki. Seveda so bili nekateri tudi pogumni in precej jih je plačalo pogum s smrtjo, a nekateri so tudi pobegnili v strahu pred strašno boleznijo. Razumljivo je, da je v mnogih krajih primanjkovalo duhovnikov. Škof je dovolil duhovnikom, da so smeli uporabljati posebne priprave pri podeljevanju zadnje potne čez bolnik, ki so umirali za kugo. Po navodilih ljubljanskega škofijstva je duhovnik nosil obleko iz povročene platna, ko je šel obhajati kužnega bolnika, plašč, ki ga je vsega odvalil in z veliko kapuco čez glavo. Rečeno je bilo, naj duhovnik jutraj poje malo kruha s surovim maslom, nakar raj zopje kozarec razkužilnega sredstva in žličico kisa. Za razkužila so veljala tudi dišave. Duhovnik jih je nosil s seboj, ko je obiskoval bolnike. Vneto jih je uporabljal se maza z njimi, da bi tako odgnal kužne strupe in duhove. Dalje je bil duhovnik premejen tudi z dolgo palico, da je bolniku pomolel hstijo od daleč. Toda pri obhajanju so bili duhovniki še bolj previdni, saj so imeli s seboj strežnik, tako da je strežnik pomagal nameriti palico s hostijo na bolnikova usta; bolnik je moral biti obrnjen od duhovnika, da ni dihal proti njemu, pač zato, ker so tedaj mislili, da se bolezen širi po zraku. Duhovnik-strežnik je nosil veliko torbo s steklenicami kisa, da je med potjo ves čas škropil s tem razkužilom, zlasti je pa pelival z njim v hišo bolnika. Razen tega je strežnik nosil posodo z vodo, da se je duhovnik umil, če je opravil svoje delo pri bolniku. Strežnik je

imel s seboj pravo prtljago. Nosil je tudi žerjavico v posodi in še plamenico, ki jo je prižgal v hiši bolnika, tako da je gorela med duhovnikom in bolnikom. Pri premožnejših bolnikih so tudi pri postelji gorele plamenice. Duhovnik je tudi mazil bolnika od daleč s palico; pri tem delu mu je pomagal strežnik, kajti dolga palica je bila precej težka. Ko se je duhovnik vrnil domov, se je takoj preoblekel in povrhu obleko so mu prekalili.

Zdravniki so se branili bolnikov

Cepprav zdravniki v tistih časih niso bili približljivi med ljudstvom, ki jim ni zapuvalo, so si jih kužni bolniki v obupu vendar želeli, ko jim je bila draga vsaka pomoč. Tudi dandanes je ponekod še tako, da preprosti človek odklanja zdravnika, dokler ga, navadno že prepozno, na smrtni postelji ne kliče na pomoč. Kdor je bil še zdrav med kugo, se je skušal čim bolj varovati. Zato pogosto ni bilo pogrebecev, ki bi pokopali zapuščene mrliča, a tudi zdravniki niso vsiljevali svoje pomoči bolnikom. Zato so bile oblasti prisiljene, da so izpuščale jetnike, da so pokopavali mrliča. Zdravnikov je pa bilo mnogo premalo že v časih, ko ni bilo kuge, zato so se udeleževali tem bolj ranocelniki, »padarji« in mazači. Drgajalo se je tudi, da so se zdravniki, ki na vse pretege branili, da bi obiskovali kužne bolnike, in včasih so jih morali celo uklenjene priversti k bolnikom. Zato so se pa tudi zdravniki, ki so obiskovali bolnike, varovali prav tako kakor duhovniki, če ne še bolj. Stare slike nam kažejo, da so bili zdravniki preoblečeni v prava strašila. Nosili so tudi nenavadne maske in v velikih rancnikih so imeli vloženo pod nosom celo lekarno z »razkužili«. Bolnikov so se dotikali samo s palico. — Že te stvari nam kažejo, kako silen strah je budila kuga ter da se je čutil človek pred njo neobglen, zato je pa iskal pomoči na nebu in zidal je cerkve in kužna znamenja, ki nas še spominjajo strašnih časov.

Slučajna fotografija — detektiv

Po čudnem naključju raztrinkan morilec lastne žene

Dopolodne 12. avgusta 1942 je hotel veleposelnik Filippo Calacas v Argentini odjahati k črdom svoje živine, ki se je pasla na travniku nekaj kilometrov od farme. Čez nekaj minut se je pa ves blel vrnil. V naročju je držal svojo mrtvo ženo, ki jo je bil našel blizu hiše. Nesrečnica je imela prestreljeno srce. Jasno je bilo, da je postala žrtev roparskega umora, kajti z njene roke je bil izginil dragocen briljant, vdelan v platnast prstan. Briljantni prstan je predstavljala celo premoženje.

Filippo Calacas je takoj telefoniral policiji, ki je začela nemudoma poizvedovati za morilcem. Kmalu je aretirala dva berača, ki so jima dali pastirski nekaj miločin. Preiskava je pa pokazala, da berača nista v nobeni zvezi z roparskim umorom. Pri sebi namreč nista imela nobenega nakita, niti denarja. Zato ju je policija izpustila. Kdo je bil morilec? Policija na to vprašanje ni mogla odgovoriti. Calacas je izjavil, da se bo obrnil na najboljši kriminalist v Buenos Airesu in jim poveril preiskavo, če roparski umor ne bo kmalu pojasnjen. In res je posegla v oktobru vmes kriminalna policija Buenos Airesa. Pa tudi ona ni mogla najti morilca. Končno je morala preiskavo ustaviti in izjaviti, da roparskega umora sploh ni mogoče pojasniti.

Sredi decembra se je pa zglasil pri nadzorniku okrajne policije razburjen mladenič. Legitimiral se je kot Calacasov tajnik in predložil nadzorniku nekaj pokrajinskih fotografij posnetkov, ki jih je napravil 12. avgusta v bližini farme. Trdil je, da se vidita na njegovih fotografijah dva človeka v čudnem položaju. Tistega dne je izkoristil lepo vreme, pripravil je film in napravil 10 posnetkov, ni se pa zmenil za podrobnosti na njih. Šele, ko je naglel svoj album, je opazil z drznogledom na enem posnetku padajočo žensko in moškega kraj nje.

Policisti nadzornik si je ogledal sliko in ugotovil, da govori mladenič resnico. Toda s tem še ni bilo dokazano, da je slika v kakršni koli zvezi z roparskim umorom. Obrazov na sliki ni bilo mogoče spoznati. Kljub temu je pa Calacasov tajnik trdil, da more biti mož na sliki samo Calacas. Povečana slika je pokazala, da je to res. Še istega dne je odšel policijski nadzornik na farmo in ko je Calacasu zabrusil v obraz, da je on sam morilec, je slednji umor odkrito priznal. Z ženo sta se bila sprla in med prepirom jo je umoril, ker se je hotel poročiti s svojo ljubico iz mladih let. Zato je fingiral roparski umor da bi odvrnil od sebe vsak sum. Slučajna fotografija je torej v tem primeru odigrala vlogo detektiva.

Slovaška proti svojim sovražnikom

Slovaška javnost posveča veliko pozornost zborovanju Hlinkove garde. Globok vtis je napravil zlasti govor vrhovnega poveljnika notranjega ministra Macha, ki je odločno nastopil proti notranjim in zunanjim sovražnikom Slovaške. V zvezi s tem piše »Gardista«, da je nujno potrebno izgnati iz države še zadnje žide, kar jih je ostalo. Z vsa odločnostjo pa je treba zatirati tudi korupcijo. »Gardista« napoveduje tudi revizijo članstva.

V zvezi z govorom ministra Macha piše slovaški listi, da Zidje in Čehi še vedno širijo po Slovaškem sovražno propagando in razne lažne vesti »Slovak« piše, da

oblasti doslej še niso dovolj strogo nastopale proti hujšakem in z zadoščanjem pozdravljaj govor ministro Macha, ki je v njem napovedal temeljito očistjenje notranje fronte. Notranji minister pripravljaj zakon o zatvoritvi vseh barov in javnih lokalov, ki služijo zgolj zabavi. Zapre bodo tudi nekatere kavarnne in gostilne, o katerih so se širile zadnje čase vznemirljive in lažne vesti.

Slovaški listi poročajo o ponarejanju dokumentov, ki si so mu prišle oblasti na Slovaškem na sled iz Protektorata je prišel na Slovaško pred letom dni brez dovoljenja 33letni disponent Abraham Katz. V Bratislavi je poiskal krščenega žida Friedmanno, ki mu je objubil preskrbeti legitimacijo, ker je bil prišel Katz čez mejo brez dokumentov. Friedmannov znanec žid Salzmann je opremil legitimacijo s

— Kaj pa če ne bo hotel z menoj?

— Potem bomo pa že videli.

Raymonda Templiera je sprejela družba v loži z burnimi klici:

— Ah, glejte, rodbinski prijatelj! Po kaj pa prihajaš? Ostan pri nas, dragi baronček...

Stroge poteze na baronovem obrazu so ustavile ta potok zgovornosti.

— Kaj ti je? — je vprašal Kristijan začudeno.

— Ali si bolan?

— Ne. Toda dragi moj, tvoj oče je tu z gospo Vernierovo in naročil mi je, naj te privedem v njegovo ložo, ker bi rad govoril s teboj.

— O čem? O konjih?

Kristijan je vstal. Toda takoj se je opotekel in moral je sesti nazaj.

— Kakšen pa si, ti nesrečnej? je dejal Templier pomilujoče.

— Oh, sam tega ne razumem! Gotovo je kriva ta vročina tu. Do prihoda v gledališče sem bil povsem trezen. Tu bi se pa človek lahko zadušil... Nič ne di. Povej mi končno, kaj se je prav za prav zgodilo?

— Zgodilo se ni nič, razen tega, da te je tvoj oče opazil in da mu ne gre v glavo, kako si se mogel tako spozabiti... Gotovo si lahko misliš, kako ga to jezi. Sam je hotel priti sem v ložo... In če bi ne bilo mene...

— Ah, torej pranje rodbinskega perila in sicer vpricho vsega občinstva! Še tega bi bilo treba! Čuj, Etienetta — očetovo prokletstvo v loži gledališča Variete... Ljudje bi mislili, da je to prizor iz

Italijanski protitankovski topovi v položaju na tuniškem bojišču

ponarejenim pečatom nekega okrajnega glavarstva. Katz mu je pa plačal za to 3000 kron. S pomočjo židovskega agenta Porgesa je ponaredil tudi neko prijavno. Vsi štirje židje, ki so poleg tega ponarjali tudi železniške legitimacije, so bili aretirani.

Več stanovanj v Budimpešti

Komunalni statistični urad Budimpešte je objavil statistične podatke o stanovanjih v madžarski prestolnici. Od januarja do oktobra 1939. je naraslo število novih stanovanjskih hiš od 452 na 511, predlanski je d. bila Budimpešta 451 novih hiš, lani pa 570. Število novih stanovanj se je v tem času povečalo od 2220 na 5416, število novih stanovanjskih prostorov pa od 4600 na 12.568.

Obtok novčanice v Egiptu

Obtok novčanice v Egiptu je narasel leta 1939 za 30%, leta 1940-41 za 40%, lani pa skoraj za 70%. Od začetka vojne je torej narasel za 180%. V milijonih egiptskih funtov je znašal obtok novčanic v decembru 1933 204, v avgustu 1939 222, v decembru 1939 264, v decembru 1940 373, predlanskim v decembru 527, lani v decembru pa 90. Velik porast obтока novčanice v Egiptu je posledica angleške finančne politike. Za svojo vojsko v Egiptu potrebuje Anglija mnogo denarja, ki ga dviga v egiptski Narodni banki, ki dobiva za to angleške državne papirje. Poleg tega je

bilo pa lani dvignjenih v egiptskih bankah mnogo depozitov in zato se je obtok novčanice tako povečal.

Čudna narodna noša

Po vaseh v gorovju Matra na Madžarskem nosijo ljudje zelo lepe narodne noše iz starih časov. Posebno zanimiva je svečana dekliska noša. Če gre mlada kmetica na svečanost mora obleči toliko poskrobanih spodnjih kril, da bi skozi vrata sploh ne prišla iz hiše. Zato mora nekaj kril obleči šele zunaj.

Nevarna školjka

Iskalci biserov v Južnem morju dobro poznajo veliko školjko, tako zvano papua, ki pomeni za nje veliko nevarnost. Ta školjka se odpre s svojimi kriloma potlačne roke ali noge in potopišče je izgubljen. Pausaškoljke so iskalcem biserov nevarne bolj, kakor morski psi.

Židovske nepremičnine na javni dražbi

V Boloniji so bile židovske nepremičnine, zemljišča in hiše razlašene. Ministrski svet je zljaj sklenil prodati vse nepremičnine na javnih dražbah. Pri tem bodo upoštevane v prvi vrsti državne oblasti ter kulturne in dobrodelne ustanove. Šele za njimi pridejo na vrsto zasebniki, ki nimajo lastnih domov.

Križanka št. 37

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52

Besede pomenijo

Vodoravno: 1. pesniško okrajšan veznik, 3. prizanesljivost, kar se da, ne da bi bil kdo zaslužil, 8. tuja dišava, 12. oziralni zaimek, 14. nabiralec gozdnih sadov, 16. umazan, 18. spada med hišno služnčad, 20. hišni bog pri Rimljanih, 21. ptičji glas, 22. aluminij, 23. bok, plat; del knjige, zvezka; proč, 24. najmanjši ptič, 26. starejši, 27. pritisnjena, ne pa zaprta, 28. glasbilo, 29. oblika pomožnega glagola, 30. italijanska reka, 31. na, glej, 32. znana Massenotova opera, 33. časovni veznik, 35. spoštljivo, prijateljsko, zaupajoče, zvesto, 37. površinska mera, 38. zločinec, 39. možko ime, 40. veznik.

Navpično: 1. srebro, 2. debel, širok obroč, 3. mesto ob Dravi, 4. iridij, 5. Avari, 6. strastna želja, poželjenje, ki se mu ne moremo ustavi, 7. kazalni zaimek, 8. ves, nedotaknjen, nepoškodovan, 9. veznik, 10. prebivalci Estonske, 11. moderno orožje v pomorski in letalski vojni, 12. okrajni okrožja; kamni, ki označujejo meje, 13. glej 4. navpično, 15. zrakoplov okrogla posoda, 17. uzumović, zmikav, 19. vsaka stvar in človek imata svojo, 21. gora v Julijskih Alpah, 23. jeza,

bes, 25. okrajšano možko ime, 26. moža, mokrota, redek močnik, 27. izhlapevala voda; denarna enota v Srbiji, 29. drevo, rudnik v Srbiji, 30. število, 32. besedica iz primorskega narečja, 33. pritrilnica, 35. dve črki v besedi kavka, 36. osebni zaimek.

RESITEV KRIŽANKE ST. 36

Vodoravno: 1. seminarist, 9. strupen, 16. Adakale, 18. korita, 19. ve, 21. ognji, 22. Tom, 24. Josip, 25. Ema, 27. ara, 28. Hekel, 30. kalo, 31. Riga, 33. Valonec, 35. Or, 36. si, 38. komora, 39. ar, 41. Se, 43. gradivo, 46. telo, 48. zdar št. Erato, 52. Eos, 54. Nen, 55. harem, 57. onl, 58. odmor, 60. dd., 61. onemel, 63. trieder, 65. danitev, 66. Ivan Cankar.

Navpično: 1. severozahod, 2. ma, 3. ido, 4. naga, 5. akord, 6. rana, 7. li, 8. so, 10. tk, 11. roj, 12. urok, 13. pisan, 14. etil, 15. napoleonor, 17. pokora, 20. emir, 22. Telovo, 23. mena, 26. Ag, 28. Hamiti, 29. le, 32. as, 33. vodani, 34. ca, 37. Ig, 38. ka-ro, 40. rt, 41. sled, 42. varen, 44. re, 45. homec, 47. en, 49. Dana, 50. remi 62. edin, 53. soda, 56. met, 58. ora, 59. Ren, 63. le, 63. Tva, 64. RK.

GEORGES OHNET:

13

ROMAN

To so bila prava zborovanja sladokuscev in Kristijan nikakor ni smatral za ponižanje, če je stopil s Clamironom v kuhinjo, da bi uredil izbiro in vrstni red jedi po svoji volji in okusu. Pred jedjo so pili seveda apertivo, med jedjo so vedno izpraznili celo vrsto steklenic in razvnelale so se divje strasti. Etienetta je s tem prihranila svoje neznosti. Ko je Kristijan, ki so se mu kolena že šibila, vstal od mize, je mislil samo še na to, da bi prišel čim prej domov in v posteljo, da bi se pošteno naspal. Tako je bil pa lepi Etienetta zagotovljen počitek.

Kristijanova rodbina nad leto dni, ni vedela za to burno sinovo življenje. Tudi če je prekrakal vso noč, je prišel k rodbinskemu obedu vedno trezen. Resnica je prišla na dan po golem naključju.

Gospod in gospa Vernier-Mareuilova sta šla nekega večera z Raymondom Templierom v gledališče des Varietes, kjer je bil nov spored. Bilo je že sredi

sporeda, ko so vstopili v parterno ložo Etienetta Dharielova, Jeanna Buzancy, Vertemousse in Kristijan. Njihov prihod je bil tako glasen in brezobziren, da se je polovica občinstva ogorčeno obrnila k njihovi loži in srdito zamrmrala. Igralca Brasseur in Granierova, ki sta bila ta čas na odru, sta pa za hip utihnili. Kakor da hoče odgovoriti na te proteste se je Kristijan v naslednjem trenutku sklonil čez ograjo lože in njegov oče ga je zagledal bledega, motnih očij, trpkoga nasmeha na ustih in nesigurnih kretenjih. Z vsa svojo zunanostjo je bil torej na moč klaverna slika pijanosti. Zdelo se je, da je s tem, da je vstal iz naslanjaja, izčrpal vse svoje moči, kajti takoj je težko omahnil nazaj in potem se ni več prikazal.

Vernier in Emmelina sta se presenečeno spogledala in niti besedice si nista upala črhniti, kajti vse, kar bi si bila mogla povedati, je bilo obema silno mučno. Toda Vernier si je brž opomogel od presenečenja. Srdito je zamrmral in vstal.

— Kam greste? — je vprašala Emmelina.

— K temu falotu grem, da mu navijem ušesa, — je odgovoril Vernier ves rdeč od jeze.

— Ostanite tu! — mu je dejal baron Templier.

— Vi se vendar ne smete ponižati s tema deklinama, ki sedita s Kristijanom v loži. Vaše mesto ni v loži gospodične Dharielove, tudi če bi šli tja samo po svojega sina... Sam pojdem tja, če želite...

— Prosim vas, dragi prijatelj...

— A kaj naj storim?

— Privedite mi Kristijana takoj, ker moram nemudoma govoriti z njim.